

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний університет «Одеська юридична академія»

**ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ
УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ
ТА ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ ХХІ СТОЛІТТЯ:
СИНЕРГІЯ НАУКОВИХ, ОСВІТНІХ
ТА ТЕХНОЛОГІЧНИХ РІШЕНЬ**

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної
конференції

19 травня 2023 року

У двох томах

Том 2

Видавництво
«Юридика»
2023

УДК 005.332.2(4):316.42(477)"364""20"(062.552)
Є24

Рекомендовано до друку Вченою радою
Національного університету «Одеська юридична академія»
(протокол № 3 від 16.06.2023 р.)

За загальною редакцією **С. В. Ківалова**.

Відповідальний за випуск **М. Р. Аракелян**.
Матеріали видано в авторській редакції.

Європейські орієнтири розвитку України в умовах війни та
Є24 глобальних викликів XXI століття: синергія наукових, освітніх
та технологічних рішень : у 2 т. : матеріали Міжнар. наук.-
практ. конф. (м. Одеса, 19 травня 2023 р.) / за загальною редак-
цією С. В. Ківалова. – Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. –
Т. 2. – 828 с.

ISBN 978-617-8263-40-9

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Європейські орієнтири розвитку України в умовах війни та глобальних викликів XXI століття: синергія наукових, освітніх та технологічних рішень». У другому томі збірника відображено наукові напрацювання вчених, практиків, військовослужбовців у теоретичній та емпіричній площині в умовах повномасштабного військового вторгнення у сферах адміністративного права та процесу, фінансового, морського та митного права, організації та вдосконалення судоустрою, прокуратури, інших правоохоронних органів, адвокатури. Висвітлено питання кримінального права, кримінально-процесуальних аспектів кримінального провадження та кримінологічних особливостей протидії злочинності в умовах воєнного стану, криміналістики, судової експертизи, психології та медицини у забезпеченні судочинства, цивільного та сімейного права, інтелектуальної власності та патентної юстиції, цивільного судочинства, господарського права та процесу. Розглянуто актуальні питання діяльності сучасних бібліотек у закладах вищої освіти, фізичної підготовки здобувачів вищої освіти.

Збірник розраховано на наукових та науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, практичних працівників у сферах юридичної, економічної, соціологічної, політологічної, психологічної, філологічної наук, журналістики та кібербезпеки тощо.

УДК 005.332.2(4):316.42(477)"364""20"(062.552)

ISBN 978-617-8263-37-9 (у 2 т.)
ISBN 978-617-8263-40-9 (т. 2)

© Національний університет
«Одеська юридична академія», 2023

СИМОНЯН ЮЛІЯ ЮРІЇВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри права інтелектуальної власності та патентної юстиції,
кандидат юридичних наук, доцент*

ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «ДИЗАЙН»

Іноді складно уявити наскільки важливу роль відіграє інтелектуальна власність в нашому повсякденному житті. Навіть такий звичайний елемент побуту як дизайн насправді є результатом художньої діяльності, який має безумовно визнаватись об'єктом права інтелектуальності власності.

Дизайн, як результат творчої, інтелектуальної діяльності користується в нашій країні великою популярністю, проте єдиного визначення поняття дизайну ні в юридичному аспекті, ні в сфері практичного застосування не існує. Звідси і правова невизначеність дизайну як об'єкту правової охорони, можливість неоднозначного трактування виду охорони.

Так, питання можливості охорони прав інтелектуальної власності на такий об'єкт як дизайн залишається досить дискусійним. Адже дизайн в різних сферах є складним творінням, яке включає в себе безліч напрямів, зокрема, дизайн інтер'єру, графічний дизайн, ландшафтний дизайн, комп'ютерний дизайн, веб – дизайн, анімаційний дизайн, архітектурний дизайн, дизайн міського середовища, звуковий дизайн, книжковий дизайн, поліграфічний дизайн, проектування програмного забезпечення, промисловий дизайн, світловий дизайн, екодизайн, дизайн одягу тощо, які самі по собі можуть визнаватись об'єктами інтелектуальної власності.

Наприклад, дизайн інтер'єру може складатися з певних предметів: меблів, текстилю, освітлення, вентиляційних систем, тощо, але в даному випадку охорона надається саме комплексному поєднанню усіх цих предметів. Таким чином, продуктом дизайну інтер'єру потрібно вважати готовий промисловий виріб.

Термін «дизайн» зустрічається в нашому житті давно, але зараз використання дизайну в усіх його різноманітних правах досягло тієї стадії, коли виникла потреба в законодавчому регулюванні дизайну.

Слово дизайн (від англ. Disegno) – художнє конструювання виробів; проектування естетичного вигляду виробів промисловості [1, с. 253].

Р.С. Еннан зазначає, що під дизайном прийнято розуміти різні види проектування щодо формування естетичних і функціональних якостей предметного середовища [2, с. 86–89].

Відповідно до визначення, яке надає словник-довідник, дизайн – «одна з найпоширеніших у наш час галузей мистецтва, що тісно пов'язана з цивілізаційними викликами сучасного суспільства і розвивається у напрямку всебічного вдосконалення як у науково-технічному, економічному, так і в естетичному та культурному напрямках» [3, с. 197].

Виходячи з Рекомендацій щодо забезпечення правомірності створення та використання творів дизайну, вказані твори призначені для

надання естетичних якостей товарам повсякденного вжитку, промислової продукції та середовищу проживання людини [3].

В науковій літературі дизайн визначають як вид діяльності, яка поєднує принципи зручності, економічності та краси та пов'язана із проектуванням предметного середовища [4, с. 142].

Існують багато підходів до визначення видів дизайну, перелічимо деякі з них, найбільш розповсюджені:

- дизайн розглядається як вид людської діяльності;
- дизайн розглядається як результат діяльності;
- дизайн розглядається як творча активність.

Але в зв'язку з тим, що, як вже зазначалося, існує дуже багато видів дизайну, його частіше визначають й пов'язують зі сферою творчої діяльності. Так, наприклад, як визначає Н.А. Івченко, графічний дизайн – це художньо-проектна діяльність, заснована на унікальних авторських концепціях, вироблена за допомогою традиційної техніки образотворчого мистецтва і (або) високих технологій, мета якої – створення специфічних об'єктів [5].

Ландшафтний дизайн – творчий метод, процес і результат оздоблення предметно-просторового середовища прийомами і засобами архітектури ландшафтної, ландшафтноскульптури, художнього конструювання деталей ландшафту культурного.

Отже, узагальнюючи існуючі визначення дизайну у різних сферах діяльності людини, можна зробити висновок, що дизайн – це область творчої діяльності, що пролягає в проектуванні наочного світу штучного середовища, в створенні зручних і красивих речей.

Список використаних джерел:

1. Словник іншомовних слів // За ред. О. С. Мельничука. Вид. друге. Київ : УРЕ, 1985. – 967 с.
2. Еннан Р. Є. Захист прав на промисловий дизайн: досвід зарубіжних країн / Р. Є. Еннан // Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету. Сер. Юриспруденція. 2019. – № 37. – С. 86–89.
3. Дизайн : словник-довідник. – Київ : Фенікс, 2010. – 678 с.
4. Рекомендації щодо забезпечення правомірності створення та використання творів дизайну (2020) / URL: <http://sips.gov.ua/ua/recdiz.html>
5. Дюкарева С. В. Ландшафтний дизайн як об'єкт правового регулювання / С. В. Дюкарева. Проблеми цивільного та підприємницького права в Україні. Часопис Київського університету права. – 2011. – № 4. – С. 215–218.
6. Івченко Н. А. Поняття «графічний дизайн» / Н. А. Івченко. URL: <http://visnyk.pgasa.dp.ua/article/view/171210>

Ключові слова: дизайн, промисловий дизайн, захист інтелектуальної власності.
Key words: design, industrial design, protection of intellectual property.

Еннан Руслан Євгенович

Цифрове право (право віртуального простору) та «цифровізація» права	588
--	-----

Кирилюк Алла Володимирівна

Світовий досвід вирішення спорів з інтелектуальної власності в сучасних умовах	592
---	-----

Мазіна Олена Олександрівна

Штучний інтелект: суб'єкт або об'єкт права	596
--	-----

Симонян Юлія Юріївна

Визначення поняття «дизайн»	600
---------------------------------------	-----

Макаришева Тетяна Степанівна,

Крохмальов Денис Вікторович

Роль правовласників у протидії контрафактній продукції	602
--	-----

Бугаєць Альона Сергіївна

Співпадіння волі і волевиявлення у фраздаторних договорах та їх неспівпадіння	604
--	-----

Височин Дмитро Олександрович

Питання законодавства України в сфері імпорту ліків	606
---	-----

Головатюк Іван Миколайович

Міжнародно-правова охорона об'єктів авторського права	608
---	-----

Гриценюк Владислав Олександрович

Правова охорона мультимедійних творів	612
---	-----

Шендрик Ірина Сергіївна

Фотографічний твір у системі об'єктів авторського права	616
---	-----

СЕКЦІЯ 25

**ЦИВІЛЬНЕ СУДОЧИНСТВО У СВІТЛІ РЕФОРМУВАННЯ
СУДОВОЇ СИСТЕМИ**

Голубєва Неллі Юріївна

Щодо залучення судом апеляційної інстанції третіх осіб, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору	619
---	-----

Андронов Ігор Володимирович

Судовий порядок встановлення факту проживання однією сім'єю з військовослужбовцем	621
--	-----

Бут Ілля Олександрович

Судовий розгляд під час повітряної тривоги	624
--	-----

Волкова Наталія Василівна

Щодо визначення територіальної підсудності у справах про захист сімейних прав та інтересів дитини у цивільному судочинстві	626
--	-----

Іліопол Інна Михайлівна

Посилення ролі підготовчого провадження у цивільному процесі України	628
---	-----